

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool - Sint- Clemensschool te Hoeilaart

Hoofdstructuur bao

	Pedagogische eenheid	112565 - 6023
	Instellingsnummer	112565
	Instelling	Vrije Kleuterschool - Sint- Clemensschool
directeur		Etienne Coosemans - Geneviève OCKERMAN
adres		Désiré Vandervaerenstraat 1_a - 1560 HOEILAART
telefoon		02-657.51.95
fax		02-657.48.59
e-mail		admdir.sint-clemens@telenet.be/peddir.sint- clemens@telenet.be
website/URL		www.vrijesint-clemensschool.be
	Bestuur van de instelling	962852 - vzw Vrije St-Clemensschool te HOEILAART
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
	Scholengemeenschap	122234 - Zoniën te HOEILAART
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	31/01/2012,02/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	02/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	16/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Leen Willems
	Teamleden	Lieve Leconte
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	9
4.1 Personeelsbeheer	9
4.2 Begeleiding	10
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	11
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	12
6.1 Wat doet de school goed?	12
6.2 Wat kan de school verbeteren?	12
6.3 Wat moet de school verbeteren?	13
7. ADVIES	14
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije kleuterschool 'Sint-Clemens' ligt in het centrum van Hoeilaart, een gemeente dichtbij de taalgrens. De omgeving wordt gekenmerkt door een groeiende anders- en Franstalige populatie en dit weerspiegelt zich ook in de leerlingenkenmerken op deze school. De meeste kleuters komen uit het eigen dorp en stromen door naar de autonome lagere school, gelegen op dezelfde campus. De outputgegevens wijzen op een vlotte schoolloopbaan. Beide onderwijsstructuren **profiëren** zich bewust als **één basisschool** en worden deskundig geleid door een pedagogische en een administratieve directeur. De vernieuwde invulling van het leiderschap, evenals de samenwerking met en de ondersteuning van het schoolbestuur en de scholengemeenschap hebben de voorbije jaren de schoolwerking positief beïnvloed. Geïnspireerd door haar opvoedingsproject stelt de school doelen en verwachtingen voorop met respect voor het Nederlandstalig karakter en haar christelijke waarden.

Niettegenstaande de professionele inzet en het engagement van alle betrokkenen, voldoet de kleuterschool niet aan de **erkenningvoorwaarden**. Voor de leergebieden **Nederlands en wereldoriëntatie** worden de leerplan- en ontwikkelingsdoelen te weinig nagestreefd.

De leerkrachten hanteren de **koepelgeïïg handleiding** om het aanbod te verantwoorden, maar de benadering van de verschillende domeinen voor beide leergebieden gebeurt te weinig vanuit inzicht in de visie van de ontwikkelingsdoelen en de leerplannen.

Door de **thematische werking** is het activiteitenaanbod gericht op een geïntegreerde aanpak. De thema's sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Een leerinhoudelijke afstemming binnen de thema's over alle leeftijdsgroepen heen, is nog niet gebeurd. De voorgelegde **planning** biedt geen garantie voor een volledige, evenwichtige en graduele benadering van alle domeinen binnen deze leergebieden. De **opvolging** van de kleuters gebeurt via observaties, screenings en een aantal genormeerde testen, maar de observaties zijn weinig afgestemd op de na te streven ontwikkelings- en leerplandoelen of op het koepelgebonden referentiekader. Dit bemoeilijkt ook een doeltreffende opvolging van het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters.

Hoewel een aantal kwaliteitsvolle initiatieven de **taalvaardigheden** van de kleuters ondersteunen, is de doelgerichte activering van de taalontwikkeling in mindere mate herkenbaar tijdens de activiteiten, het hoekenwerk, het vrij spel en ook in het klasbeeld.

Enkele leerlijnen en klasoverschrijdende afspraken rond bepaalde aspecten ondersteunen het aanbod binnen het leergebied **wereldoriëntatie**. De doelgerichte aandacht voor de zelfsturing en de verzelfstandiging van de kleuters is duidelijk aanwezig. Ook krijgen de kleuters geregeld kansen om actieve leerervaringen op te doen. Er zijn evenwel nog groeimogelijkheden om een krachtige leeromgeving en een stimulerend pedagogisch klimaat verder uit te bouwen.

Om te beoordelen of de kleuterschool de eigen **kwaliteit** in voldoende mate bewaakt, onderzocht de inspectie het evaluatiesysteem en de leerbegeleiding.

De kwaliteitsvolle initiatieven die de school neemt bij de uitwerking en de uitvoering van haar **evaluatiesyteem** zijn lovenswaardig. De evaluatie, de opvolging en de begeleiding van alle personeelsleden gebeuren op basis van duidelijke criteria en kennen een doelgerichte, planmatige aanpak.

Naast de klasleerkrachten worden ook de zorgleerkrachten ingeschakeld om kinderen te ondersteunen in hun leer- en ontwikkelingsproces. Hoewel de school beschikt over een duidelijke **zorgvisie**- en structuur, is de realisatie ervan minder herkenbaar in de klaspraktijk. De eerstelijnszorg door de klasleerkrachten richt zich voornamelijk op een

momentane hulpverlening en minder op een gedifferentieerde aanpak. Het individuele begeleidingstraject van kinderen met specifieke noden mist nog een doelgerichte en planmatige uitvoering, opvolging en evaluatie. De registratie van de zorginterventies gebeurt weinig gestroomlijnd. Hierdoor is het ook moeilijk om de effecten van de leerbegeleiding te meten en bij te sturen. Met de invoering van een digitaal volgsysteem is een meer planmatige werkwijze in ontwikkeling.

De ontwikkelingen binnen het schoolbeleid en de actieve betrokkenheid van de teamleden versterken de **beleidskracht** op deze school. Het organiserende en het begeleidende leiderschap, de collegiale samenwerking tussen het kleuter- en lager onderwijs, evenals het engagement en de dynamiek van het hele team vormen een stevige basis om de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren en om 'samen school te maken'.

De inspectie sluit de schooldoorlichting af met een **beperkt gunstig advies**. De school beschikt over voldoende professionaliteit om de verbeterpunten binnen de vooropgestelde termijn weg te werken. De inspectie waardeert de **inspanningen en de betrokkenheid** van het schoolbestuur, de scholengemeenschap, de directie en het personeelsteam.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Personeelsbeheer
Evaluatiesysteem
Onderwijs
Begeleiding
Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Motivering

- De planningsdocumenten, het activiteitenaanbod en de observaties bevatten te weinig indicaties dat de decretale **ontwikkelingsdoelen** en de **leerplandoelen** voor het leergebied Nederlands in voldoende mate worden **nagestreefd**.
- De voorgelegde observaties, screenings en genormeerde testen illustreren de zorg om de taalontwikkeling van de kleuters op te volgen. Er fungeren evenwel geen afspraken om duidelijke streefdoelen voorop te stellen en om het talige ontwikkelingsproces van de kleuters leerplangericht te **evalueren**. Dit verhindert niet alleen een efficiënte opvolging en ondersteuning van de taalontwikkeling van de kleuter, maar maakt het ook moeilijk om hun evolutie op langere termijn na te gaan.
- De handleiding van de eigen koepel vormt het **referentiekader** om het aanbod te plannen. Vanuit de belangstellingscentra en doorheen de verschillende ervaringssituaties en ontwikkelingsaspecten krijgen meerdere vaardigheden en inzichten voor het leergebied Nederlands een geïntegreerde benadering. De relatie met de leerplan- en ontwikkelingsdoelen is minder herkenbaar in de documenten.
- De huidige planning en de actuele realisatie van het onderwijsleeraanbod bieden nog geen garantie voor een **volledige en evenwichtige benadering** van alle domeinen binnen dit leergebied.
- Er fungeren weinig afspraken die de **verticale samenhang** in het taalaanbod bevorderen. Het bepalen van de leerinhouden in de verschillende leeftijdsgroepen en deze afstemmen op het ontwikkelingsniveau van de kleuter, gebeurt veeleer vanuit de eigen professionaliteit en minder op basis van de ontwikkelingslijnen uit de gehanteerde handleiding of van de leerplandoelen.
- De aandacht voor **woordenschatverwerving** gebeurt minder systematisch. De woordenschatuitbreiding verfijnen en verbreden met het oog op een kritische benadering vanuit functionaliteit en graduele opbouw, is nog geen verworvenheid.
- Hoewel een aantal kwaliteitsvolle initiatieven de taalontwikkeling van de kleuters prikkelen, blijven er mogelijkheden liggen tot de uitbouw van een taalstimulerend klimaat. Doelgericht en functioneel **taalvaardigheidsonderwijs** via taalstimuli in het klasbeeld, het spel- en hoekenaanbod en ondersteunend didactisch materiaal, heeft sterke uitbreidingsmogelijkheden.
- De school wendt de aanvullende lestijden in het kader van rand- en taalondersteuning aan in functie van de noden. Hierdoor krijgen taalzwakke en anderstalige kleuters systematisch extra hulp. De klasinterne differentiatie richt zich voornamelijk tot remediërende acties en is weinig doelgericht.
- Binnen het proces van interne **kwaliteitszorg** benut de school nog niet ten volle de mogelijkheden om te reflecteren over de effecten van haar kleuteronderwijs. De beschikbare outputgegevens leiden in mindere mate tot bijsturing van het eigen handelen of om in te spelen op de ontwikkelingsbehoeften van de kleuters.

3.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

Motivering

- De planningsdocumenten, het activiteitenaanbod en de observaties tonen aan dat de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen voor de verschillende domeinen van het leergebied wereldoriëntatie te weinig worden **nagestreefd**.
- Ook voor het leergebied wereldoriëntatie vormt de handleiding van de eigen koepel het **referentiekader** om het aanbod te plannen. Verschillende vaardigheden en inzichten voor dit leergebied worden geïntegreerd benaderd vanuit de verschillende ervaringssituaties en de ontwikkelingsaspecten die hierin vervat zijn. De relatie met de leerplan- en ontwikkelingsdoelen is minder herkenbaar in de documenten.
- In de praktijk werken de leerkrachten hun **aanbod** uit vanuit een thema. De thema's sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kinderen en bieden mogelijkheden om de basiscompetenties geïntegreerd te verwerven. De (in)formele overlegmomenten dragen ertoe bij dat de leerkrachten doorgaans op de hoogte zijn van elkaars werking. De huidige planning biedt evenwel geen garantie voor een volledig en evenwichtig aanbod van alle domeinen binnen dit leergebied en voor een horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden.
- Net zoals voor het leergebied Nederlands zijn er weinig schoolafspraken om het onderwijsleeraanbod aan de hand van de ontwikkelingslijnen uit de handleiding van de eigen koepel of de leerplandoelen op elkaar af te stemmen. Hierdoor is de gradatie en de continuïteit voor dit leergebied niet verzekerd. De groeiende zorg voor de **verticale samenhang** komt wel tot uiting in enkele uitgewerkte leerlijnen voor bepaalde aspecten en bestaansdimensies. Ook voor de hoekenwerking gelden een aantal leerinhoudelijke en klasoverstijgende afspraken. De voorstelling van de kalenders vertonen niet altijd leeftijdsspecifieke accenten.
- De leerkrachten hebben aandacht voor **werkelijkheidsggericht onderwijs**. De themagebonden uitstappen, de verkenning van de nabije omgeving, diverse schoolprojecten en het betrekken van ervaringsdeskundigen verruimen de actieve leerervaringen van de kleuters. Een doelgerichte verrijking van de leeromgeving heeft nog groeimogelijkheden.
- De leergebiedoverschrijdende eindtermen rond ICT, leren leren en sociale vaardigheden vinden ook al een aanzet in het kleuteronderwijs. De kleuters krijgen veelvuldig kansen om hun **zelfsturing en verzelfstandiging** te verhogen. De ruime aandacht voor de toepassing van stappenplannen en de uitwerking van een leerlijn werkhouding met concrete leerinhouden dragen hiertoe bij.
- Hoewel het **kindvolgsysteem** enkele aspecten inhoudt die peilen naar de ontwikkeling en het competentieniveau van de kleuter voor dit leergebied, ontbreken er doelgerichte observaties om tot een scherpe beeldvorming te komen. Hierdoor is het voor de school moeilijk om de effecten van haar inspanning voor dit leergebied na te gaan.
- Via werkgroepen, pedagogische studiedagen en nascholingen rond wereldoriënterende aspecten, krijgen de teamleden kansen om hun **deskundigheid** te verruimen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Personeelsbeheer

4.1.1 *Evaluatiesysteem*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- De school heeft een **visie** ontwikkeld met duidelijke beleidskeuzes, doelstellingen en werkwijzen om het functioneren van de teamleden doelgericht te evalueren, op te volgen en bij te sturen. Ook het planmatige aanwervings- en bevorderingsbeleid maakt hier deel van uit. De school voert een open communicatie met haar personeel over de ontwikkelde visie en de wijze waarop deze geoperationaliseerd wordt.
- Via **functiebeschrijvingen** legt de school de doelstellingen en effecten vast die zij wil bereiken met het evaluatiesysteem van de personeelsleden.
- De sterke **ondersteuning** vanuit de scholengemeenschap biedt een belangrijke meerwaarde om het evaluatiesysteem op schoolniveau efficiënt uit te werken. Het schoolbestuur geeft feedback over het evaluatiesysteem en ondersteunt de ontwikkelingswijze binnen de school.
- De **opvolging van de processen** gebeurt systematisch door verschillende actoren. Hiervoor hanteert de school functioneringsgesprekken, klasbezoeken, informele gesprekken en inzage van documenten. Deze opvolging gebeurt in een open democratische sfeer.
- De school heeft een duidelijke **strategie** om zicht te krijgen op het pedagogisch en didactisch handelen van de teamleden. Voor de opvolging en de ondersteuning van beginnende leerkrachten vormt de uitgebreide en planmatige procedure, opgesteld in samenspraak met de scholengemeenschap, de belangrijkste leidraad. De andere leerkrachten stellen jaarlijks een persoonlijk ontwikkelingsplan op waarvan de criteria zijn vastgelegd, gecommuniceerd en gerelateerd aan de functiebeschrijving. De systematische opvolging van het persoonlijk ontwikkelingsplan fungeert als basis van verschillende functioneringsgesprekken.
- Het **evaluatiesysteem** heeft ruime aandacht voor zowel het welbevinden van de personeelsleden en positieve feedback, als onderwijsgerelateerde werkpunten en het toekomstperspectief van het teamlid.
- De **opvolging** van het functioneren van de **schoolleiding** gebeurt meermaals per schooljaar door leden van het schoolbestuur die hiervoor de gepaste opleiding hebben gevolgd.
- Via uniforme verslagen van de verschillende opvolgingsprocedures gaat de school na in hoeverre de **resultaten** van het evaluatiesysteem in overeenstemming zijn met de vastgestelde effecten en normen.
- De school maakt **gebruik** van de **evaluatiegegevens** rond het functioneren van de teamleden om het beleid organisatorisch en onderwijskundig bij te sturen.
- De school maakt op een professionele manier doelgericht gebruik van de **beleidsruimte** waarover ze beschikt. Het gedeeld leiderschap waarbij de

pedagogische directeur de verantwoordelijkheid draagt om het personeel te evalueren, is een sterke meerwaarde om het functioneren van alle teamleden systematisch en adequaat te beoordelen, op te volgen en te begeleiden. De school slaagt erin een positieve sfeer te ontwikkelen zodat nieuwe initiatieven op een veilige manier kunnen groeien.

- Mede door de werkgroep loopbaanbegeleiding binnen de scholengemeenschap kent het evaluatiesysteem een dynamische **ontwikkeling**. Zowel een gelijkgerichte aanpak en collegiaal overleg, alsook de gerichte nascholingen ondersteunen in sterke mate het evaluatie- en schoolbeleid.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- De school beschikt over een uitgebreid zorgbeleidsplan waarin de **zorgvisie** en de uitwerking ervan op de verschillende niveaus duidelijk beschreven zijn. De onderwijspraktijk loopt echter niet altijd parallel met de schoolzorgvisie en met de handelingsbekwaamheid van het team.
- De school beschikt over de nodige **structuren** om een zorgbrede werking uit te bouwen. De aanvullende lestijden in het kader van rand- en taalondersteuning worden nagenoeg volledig aangewend in het kleuteronderwijs om taalzwakke en anderstalige kleuters zowel klasintern- als extern te begeleiden. De inzetbaarheid van de interne hulpverleners sluit vooral aan bij de noden van de kleuters, maar wordt nog niet ten volle benut voor collegiale coaching en ondersteuning van de klasleerkracht.
- De leerkrachten beschikken over meerdere gegevens om zicht te hebben op de **beginsituatie** van de kleuters. Diverse kindgerichte verslagen, formele en informele overlegmomenten, overgangsgesprekken, observaties en gegevens uit het kindvolgdossier dragen hiertoe bij.
- Het kindvolgsysteem bevat gegevens over het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de kleuters. De besluitvorming en de validiteit van deze resultaten zijn minder gegarandeerd door een gemis aan gelijk- en **doelgerichte observatiecriteria**. Hierdoor is een systematische en graduele opvolging van het leren en ontwikkelingsproces van de kleuters moeilijk te garanderen. Sommige leerkrachten zijn zich hiervan bewust en hebben al initiatieven genomen om enkele ontwikkelingsaspecten doelbewuster te observeren.
- De school bevindt zich in een overgangsfase naar een **digitaal kindvolgsysteem**. De school hoopt hiermee meer structuur en uniformiteit te brengen ter ondersteuning van een doelgerichte begeleiding.
- De leerkrachten leveren inspanningen om zowel zwakkere als sterkere kleuters te begeleiden. Het pedagogisch en didactisch handelen van de teamleden, gericht op het nastreven van een optimale afstemming van het onderwijsleeraanbod op de behoeften van de kinderen, heeft echter nog groeikansen. De klasinterne differentiatie krijgt vooral een invulling vanuit eigen aanvoelen, deskundigheid en ervaring van de leerkrachten. De realisatie van de **eerstelijnszorg** strookt niet altijd met de vooropgestelde zorgvisie.
- Kleuters met een ontwikkelings- of leerachterstand krijgen doorgaans extra ondersteuning van de zorgleerkrachten. Hoewel een aantal zorginitiatieven een doelgerichte preventieve aanpak beogen, richten de meeste interventies zich veeleer op momentane hulpverlening. Kinderen met specifieke noden missen een planmatig en

doelgericht begeleidingstraject. Zowel het formuleren van een specifieke zorgvraag dat zich vertaalt in passende zorgverbredende acties op korte en lange termijn voor alle kindbetrokkenen, als de registratie en informatiedoorstroming van de uitgevoerde interventies door de zorg- en klasleerkrachten, gebeurt nog niet op een gelijkgerichte en doeltreffende wijze.

- Hierdoor is het ook moeilijk om binnen het proces van **interne kwaliteitszorg** de doeltreffendheid van de leerbegeleiding te meten. De evaluatie van interventies en de effecten hiervan nagaan met het oog op verdere hulpverlening en bijsturing, is nog geen verworvenheid.
- De school voorziet in haar nascholingsplan voor dit schooljaar vormingen rond leerbegeleiding vooral voor de interne zorgverleners. Op het niveau van de scholengemeenschap heeft de zorgleerkracht geregeld intervisiemomenten die bijdragen tot het verhogen van de eigen **deskundigheid**.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school maakt op een deskundige wijze gebruik van de beleidsruimte waarover ze beschikt. Het **intern leiderschap** in het kleuter- en lager onderwijs wordt opgenomen door twee directeurs waarvan de verantwoordelijkheid aangaande het administratief en pedagogisch beleid duidelijk is afgebakend. De leiding creëert een leer- en werkomgeving die de aanwezige motivatie van alle betrokkenen verhoogt. Deze doelgerichte beleidskeuze betekent een belangrijke meerwaarde voor een efficiënte schoolwerking.
- Ook de deskundige inbreng en het engagement van het hele schoolteam versterken de **beleidskracht** op deze school. Ondersteund door het schoolbestuur en de scholengemeenschap, kent de school een sterke evolutie. De vlotte samenwerking met de andere scholen van de scholengemeenschap bevordert eveneens de eigen werking.
- De autonome kleuter- en lagere school **profiëren** zich als één basisschool. Deze bewuste keuze begunstigt de gezamenlijke verantwoordelijkheid om kwaliteitsvol onderwijs na te streven en zorgt voor een gezonde ontwikkelingsdynamiek. Aangestuurd vanuit het pedagogisch project kenmerkt deze school zich door haar aandacht voor menselijke waarden en maatschappelijke verbondenheid, die gestalte krijgt in doeltreffende initiatieven.
- Het schoolbeleid steunt op een dynamisch schoolwerkplan, een beleidsplan met duidelijke prioriteiten en een transparant leerkrachtenvademecum. Hoewel deze **koersbepaling** een gelijkgerichte uitvoering en samenwerking bevordert, heeft de doelgerichte en planmatige aanpak van noodzakelijke bijstellingen nog groeimogelijkheden in het kleuteronderwijs.
- De school voert een **democratisch en participatief beleid**. De teamleden worden via verschillende overlegkanalen nauw betrokken bij onderwijskundige en organisatorische aspecten. Opvallend hierbij is de deskundige inbreng vanuit de ondersteunende werkgroepen. De doeltreffende overlegcultuur resulteert in leerplangerichte initiatieven.
- Het gevoerde **GOK-beleid** rond taalvaardigheidsonderwijs en socio-emotionele ontwikkeling in het lager onderwijs kent een doeltreffende aanpak en heeft duidelijke effecten op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau. De school wendt de GOK-lestijden aan, in samenhang en ter versterking van de rand- en taalomkadering. Ze onderzoekt op een brede en systematische wijze haar context en input. Meetbare doelstellingen en realistische acties sluiten hier nauw bij aan. De initiatieven kennen een gelijkgerichte uitvoering en een systematische opvolging en bijsturing omwille van de gezamenlijke betrokkenheid. De wijze waarop de school de leesvorderingen van de taalzwakke leerlingen objectief meet en analyseert en in relatie brengt met de

ondersteuningsstrategieën, betekent een hefboom om het rendement van de andere initiatieven na te gaan.

- Het **taalbeleid** wordt grotendeels aangestuurd vanuit de GOK-werking. De school ontplooit kwaliteitsvolle initiatieven om haar onderwijspraktijk aan te passen aan de taalleerbehoeften van de leerlingen, met als doel de taalontwikkeling te bevorderen en de slaagkansen van de leerlingen te verhogen. Hierbij ligt het accent op het communicatief en functioneel taalgebruik en op een geïntegreerde taalondersteuning in de klaspraktijk.
- De school onderzoekt en bewaakt systematisch haar eigen onderwijskwaliteit. Zowel interne als externe evaluatieverslagen, evenals de resultaten van de leerlingen liggen aan de basis van haar **kwaliteitszorg**. Ze gebruikt deze informatie om prioriteiten te kiezen, om verbeteringsacties te ondernemen en om nascholingen op te enten. Een doeltreffend onderzoek naar de effecten van de inspanningen in het kleuteronderwijs heeft nog uitbreidingsmogelijkheden. De beschikbare outputgegevens leiden in mindere mate tot reflectie over de kwaliteit van de onderwijs- en leerprocessen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De geïntegreerde benadering van kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes via de thematische werking.
- Het werkelijkheidsgerichte aanbod dat aansluit bij de leef- en belevingswereld van de kleuters.
- De aandacht voor de zelfsturing en verzelfstandiging.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De systematische en doelgerichte aandacht om het functioneren van de teamleden te beoordelen, op te volgen en te begeleiden.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het breed en sterk gedragen schoolbeleid en de vernieuwingsbereidheid om op een planmatige wijze de vooropgestelde beleidsdoelstellingen te realiseren.
- De realisatie van het schooleigen opvoedingsproject vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid, een groot engagement en een sterke collegiale verbondenheid.
- De transparante communicatie, de doeltreffende overlegcultuur en de participatieve besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De aandacht voor doelgericht taalvaardigheidsonderwijs dat afgestemd is op de specifieke instroom.
- Doelgerichte observaties en evaluaties van het leer- en ontwikkelingsproces voor de leergebieden Nederlands en wereldoriëntatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Een gelijkgerichte preventieve aanpak en klasinterne differentiatie om de niveauverschillen tussen de kleuters doeltreffend op te vangen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De bewaking van de gezamenlijke doelgerichtheid en gelijkgerichte uitvoering in het kleuteronderwijs.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

In functie van het optimaal nastreven van de ontwikkelingsdoelen en de leerplandoelen:

- De bewaking van het totale onderwijsleeraanbod binnen het leergebied Nederlands.
- De graduele opbouw en de continuïteit (verticale samenhang) van het onderwijsleeraanbod binnen het leergebied Nederlands in relatie met het leerplan.
- De bewaking van het totale onderwijsleeraanbod binnen het leergebied wereldoriëntatie.
- De graduele opbouw en de continuïteit (verticale samenhang) van het onderwijsleeraanbod binnen het leergebied wereldoriëntatie in relatie met het leerplan.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Kleuteronderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor
Nederlands
wereldoriëntatie

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 februari 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Leen Willems

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: